

PRESSEMEDDELELSE

København, d. 31. marts 2015

Uran: NOAH støtter de sydgrønlandske fåreholderes modstand mod Kvanefjeldsprojektet

Tidligere i denne måned sendte en række sydgrønlandske fåreholdere et åbent brev til de grønlandske myndigheder, hvori de udtrykte stærk bekymring over det store Kvanefjeld/Kuannersuit sjældne jordarts- og uranmineprojekt ved Narsaq. Mineprojektet er for øjeblikket ved at blive miljøkonsekvensvurderet, og hvis ejeren, det australske mineselskab, *Greenland Minerals and Energy*, tildeles en udvindingslicens, vil projektet kunne starte i løbet af kort tid. De samvirkende fåreholderforeninger, Savaatillit Peqatigiit Suleqatigiisut, sendte sidste år to breve om det samme emne til Grønlands Selvstyre, som de aldrig fik svar på.

I det åbne brev påpeger fåreholderne, at Sydgrønland er "Grønlands brødkurv" og de selv producerer 40 pct. af det grønlandske lammekød. Mere end en tredjedel af året går fårene frit omkring i store områder med uberørt natur, hvor de lever af planter og drikker vand fra floder og søer. Herudover gør fåreholderne opmærksom på, at Sydgrønlands kulturelle identitet har sine rødder i fåreavl samtidigt med, at nutiden i høj grad er forbundet med udviklingen af en international fødevareindustri. F.eks. vil det med det nyopførte slagteri i Narsaq, der har kapacitet til at slagte 25.000 lam om året, og levnedsmiddelskolen Inuili – Grønlands eneste levnedsmiddelskole - være muligt at etablere et eksportmarked indenfor en overskuelig årrække også med andre landbrugsprodukter såsom kvæg- og rensdyrkød og grøntsager. Der er tillige basis for en betydelig agro- og fisketurisme i området.

"NOAH og andre miljøorganisationer har gjort opmærksom på, at placeringen af en kæmpemæssig åben uranmine i op til en kilometers højde i et uspoleret, sårbart arktisk miljø, præget af kraftige vinde, vil have enorme miljøkonsekvenser", udtaler Falke Thue Mikaelson fra NOAHs Urangruppe. "Kuannersuit-minen er den første store åbne uranmine i verden, som ligger på toppen af et bjerg. Det betyder, at vand fra minen og spild fra malmbehandling vil kunne løbe ned af skråningerne, og støv fra minebruddet vil kunne nå frem til beboede områder i løbet af minutter. En rapport fra Risø [1] har konkluderet, at helt op til tusind tons støv om året kan blæse væk fra mineområdet. Noget af dette støv vil blive båret i retning af Narsaq og henover regionen, hvor det bl.a. vil kunne skade fårehold og anden fødevareproduktion".

"Uranminedrift i Sydgrønland stiller sig på tværs af udviklingen af tre af de fire sektorer, som den grønlandske regering har udpeget som centrale for den grønlandske økonomi, nemlig fiskeri og fangst, turisme og fødevareproduktion", udtaler Varste M. Berndtsson fra NOAHs Urangruppe. "Hele den grønlandske fårebestand – mere end tyve tusind får – befinder sig i Sydgrønland, ligesom man håber at introducere kød- og malkekvg, når klimaet bliver mildere som følge af den globale opvarmning. I Sydgrønland findes nogle af de bedste fangstområder: Alene i den lille Kommune Kujalleq – den mindste i

Grønland - som er hjemsted for Kuannersuit-mineprojektet, blev der i 2009 og 2010 gjort næsten halvfems tusind fangster af bl.a. fugle, landpattedyr og sæler”.

”Iflg. en rapport [2], som NOAH og tre andre miljøorganisationer bestilte hos en hollandsk ekspert sidste år [3], er udsivning af stærkt forurenede vand fra mineprojektets to affaldsdepoter uundgåelig”, udtaler Niels Henrik Hooge fra NOAHs Urangruppe. ”875 mio. tons affald fra malmkoncentrationsanlægget, der indeholder en række giftige kemikalier, vil skulle placeres i den nærliggende Taseq-sø. Hertil kommer snesevis af mio. kubikmeter affald fra raffinaderiet. Eftersom det bl.a. indeholder store mængder thorium, er det ti gange mere radioaktivt end uranmalmen og indeholder adskillige giftige radioaktive og ikke-radioaktive elementer i flydende form, som er stærkt mobile”.

”Den omtalte analyse af Kuannersuit-projektet påpeger, at der ikke hidtil er blevet ryddet op efter nogen uranmine i verden på en forsvarlig måde”, udtaler Palle Bendsen fra NOAHs Urangruppe. ”Det er måske det bedste argument mod uranminedrift i Grønland. Størstedelen af radioaktiviteten fra uranbrydningen forbliver i det efterladte affald, der vil være radioaktivt på et farligt niveau i tusinder af år og forårsage omfattende forurening”.

Åbent brev - grønlandsk version:

http://noah.dk/wp-content/uploads/2015/03/aabent_brev_groenlandsk_version.pdf

Åbent brev - dansk version: http://noah.dk/wp-content/uploads/2015/03/aabent_brev_dansk_version.pdf

Kort over Kuannersuit-minen og dens omgivelser (Agathe Devisme / Ipiutaq graphic design):

<http://noah.dk/wp-content/uploads/2015/03/Kort-Kvanefjeldsprojektet-med-omgivelser.pdf>

For nærmere oplysninger, kontakt:

NOAH Friends of the Earth Denmark (<http://noah.dk/urangruppe/>): Falke Thue Mikailsen, tlf.: +45 27 12 11 65, e-mail: inuiteskimo@hotmail.com Varste M. Berndtsson, tlf.: +35 84 57 34 44 36 63, e-mail: varste@greenet.gl Niels Henrik Hooge, tlf.: +45 21 83 79 94, e-mail: nielshenrikhooge@yahoo.dk og Palle Bendsen, tlf.: +45 30 13 76 95, e-mail: palle@bendsen.dk

Noter:

[1] Kim Pilegaard: Preliminary environmental impact statement for the Kvanefjeld uranium mine, Risø National Laboratory, 1990, s. 44,
http://orbit.dtu.dk/fedora/objects/orbit:87561/datastreams/file_fa346e27-f1e1-4302-bf9b-03e5da76aa51/content

[2] J.W. Storm van Leeuwens rapport om Kuannersuit/Kvanefjelds-projektet finder man på flg. link:
<http://noah.dk/uran/j-w-storm-van-leeuwen-kvanefjeld-report-april-2014/>

[3] Opsummering 27/3 2014: Internationale konferencer i Nuuk og København dokumenterer, at uranudvinding er problematisk: <http://www.ecocouncil.dk/en/udgivelser/artikler/energi-og-klima/2331-konference-dokumenterer-at-uranudvinding-er-problematisk>